

Kinin de Gözü Kördür

Mehmet DOĞAN tarafından yazıldı
Pazartesi, 20 Mayıs 2024 07:59 -

Aşkın gözü kördür derler. Kinin de gözü kördür. Birisi, sevdiğinde, kusur görmezken, öbürü de düşmanında hiçbir meziyet görmez. Üstelik aşk yapıcı, kin yıkıcıdır. Aşk yakıcı ama kin de yakıcıdır; fakat biri olgunlaştırırken öbürü öldürür.

"Uygarlıkların temelinde savaş vardır, kin vardır; muazzam bir gölge düşmüştür üzerlerine, neredeyse yarısını kaplar. Kin onların eseridir, onunla beslenir, onunla yaşarlar. Yunanlının Pers'e karşı nefreti, hoşgörülü diye bilinen Pers'in Yunanlıya nefretinden daha çoktur. Romalıyla Kartacalı birbirinin can düşmanıdır. Hristiyanlık ile Müslümanlığın birbirlerine imrenecek bir şey görmelerine imkân yoktur. (Braudel, Akdeniz mekan ve tarih, İstanbul-1995, s.110) diyor, Medeniyet tarihçisi ve devam ediyor: "Gelecek, yalnız kin beslemesini bilenlerindir. Gerçekten uygarlık çoğu zaman küçümseme, hor görme, nefretten oluşur. (age, s.111)"

Yüce kitabımız ne güzel diyor: "Onlar ki bollukta ve darlıkta infak ederler. Öfkelerini yener, insanların kusurlarını bağışlarlar. Allah iyilik edenleri sever. (Kur'an: 3/133) Ey iman edenler, Allah için adâleti gözetin şâhitlerden olun. Ve bir topluluğa karşı olan kininiz sizi adâletsizliğe sürüklemesin. (Kur'an:5/8)" Bize, âdil ve iyi olmamızı emrediyor. Yeryüzünü çirkinliklerden temizleyip güzelleştirmemizi istiyor.

Hız. Peygamberimiz, mü'min kinci olamaz, diyor.

Kinin kötülüğünü, ne büyük tehlike olduğunu Hız. Muhammet âşıkı Yunus:

İman durur can çerağı gevde dūrūr can çerağı
Kin durur imana yağı gelse giderūr imanı

Diyerek inananları uyarıyor. Dostoyevski, "sevgi her zaman karşılık görür, kin de..." derken, bizim Yunus, yaratılanı Yaratandan ötürü seven bu ulu gönül, öyle demiyor; bakın ne diyor:

Adımız miskindir bizim düşmanımız kindir bizim
Biz kimseye kin tutmayız kamu âlem yadur bize

Nâbi ise:

İzhâr-i kin şî'âr-ı dil-i zârımız değil

Ağyâr ile cidal bizim kârımız değil

(Kin göstermek, ağlayan gönlümüzün âdeti değil; başkalarıyla, düşmanlarla kavga bizim işimiz değil.) diyor. Bir başka beytinde de:

Sirişinde onun kim nûr var kalbinde kin olmaz

Musaffâ tıynetânın taraf-ı ebrûsunda çîn olmaz

(Yaratılışında, tabiatında nur olanın kalbinde kin olmaz; tertemiz yaratılışının bakışında bir kırıksık bile bulunmaz, öfke nedir bilmez.) diyor.

Kin ve kıskançlık, iç ferahlığının, sağlık ve saadetin iki azgın düşmanıdır, diyor, Ali Fuat Başgil. Cenab Şehabeddin de, kinlerin en kötüsü, kendinden üstünlüğe duyulan kindir, diyor. Bu kine kapılanların iflahı hiç mümkün değil. Ebu Cehil, Ebu Leheb ve benzerleri bu kinle harabolup gittiler. Bu soydan hiç kimse âbâd olmadı. Hepsinin âhiri berbâd oldu. Kin ile din bir arada

Kinin de Gözü Kördür

Mehmet DOĞAN tarafından yazıldı
Pazartesi, 20 Mayıs 2024 07:59 -

durmaz; kin ne kadar büyürse, insan o kadar küçülür, demiş atalarımız. Kin, insanı yer bitirir. Dünyada hiçbir şey insanı kin besleme duygusu kadar yıpratamaz, diyen Nietzsche, acaba bu hükmüne ne kadar uydu? Kin insanı alçaltır. Kinimiz büyüdükçe, kin beslediğimiz kimseden daha küçülürüz, diyor, La Rochefoucauld.

Kindarlık ve sertlik, Aleksis Kivi'ye göre, şeytanı dışa kovmaz, içe atar. Lessing ise bunu destekleyen şu sözü söylüyor: "Sönmüş dostluklar üzerine aşılınmış kin ağacı en öldürücü yemişler verir." Evet, bu zakkum meyveleri ne ihtilaller çıkardı, ne başlar götürdü, nice kanlar döktü ve nice ocaklar söndürdü, yurtlar, ülkeler yıktı. Kavmiyetçilik, mezhep ve meşrepçilik türü ayrımlar; gurur, kibir ve bencillik toprağının ürünü olup kinle beslenirler. Kinlerin ve düşmanlığın mahsulü darbeler, devrimler, savaşlardır. Dökülen kan ve gözyaşlarıdır. Keşke herkes aşkın körü olsa da, gayrıda kusur görmese. Keşke herkes aşka düşse de alev alev yansa ve o yangında kendini sevdikleri uğruna feda etse. Biz, gelecek, affetmesini, insanları merhamet ve şefkatle kucaklamasını bilenlerindir, diyoruz. Onlar, âşıklardır ve bütün insani zaatlardan doğan kusurlara karşı kördürler.

Mehmet Doğan